

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2022-2023**

**Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE**

Varianta 3

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

I. TÉTEL (60 pont)

A.

1. Explicit informații vizualizate a szövegből: Lehetséges válaszok: 1. vonzó külsejű, 2. finom, 3. jobb kedvünk is lesz tőle, 4. édes és csábító, tüzés és fűszeres, bódító vagy meglepő. (Az édes és csábító, tüzés és fűszeres, bódító vagy meglepő tulajdonságok külön-külön is elfogadhatóak.) Továbbá: csokoládés külsejű, krémmel töltött, különböző formavilágú (apró, különleges, édes). Minden helyesen azonosított tulajdonság 1 pontot ér.

4 pont

2. Explicit és implicit információk vizualizate a szövegből. Helyes válaszok: a., d. Minden helyes döntés 1 pontot ér. (Az a., d. betűjelek kiírása 2x1 pontot ér, a b., c. válasz betűjelenek ki NEM írása 2x1 pontot ér. Amennyiben a teljes válasz hiányzik, ezek a pontok nem megadhatók.)

4 pont

3. Explicit információk vizualizate a szövegből. Minden helyes társítás 1 pontot ér. Minden rovatba egyetlen betűjel kell hogy kerüljön. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen.

Helyes válasz:

1)	d.
2)	c.
3)	d.
4)	d.
5)	a.
6)	b.

6 pont

4. Explicit és implicit információk vizualizate a szövegből. Egyenes következtetések levonása a szövegből vett információk alapján. Minden helyes válasz 1 pontot ér. A válasz csak akkor érvényes, ha minden kijelentés betűjele egyetlen rovatba kerül. A helyes válaszok:

Igaz, a kijelentés szerepel a szövegben	a., e.
A szöveg információi alapján hamis	c.
Igaz, a kijelentés tartalmára következtetni lehet a szöveg információi alapján	b.
Erre vonatkozóan a szöveg nem tartalmaz információkat	d.

5 pont

5. Kifejezések értelmezése a szöveg információi alapján. Rövid válasz megfogalmazása. Minden helyes értelmezés/magyarázat/szinonim kifejezés 1 pontot ér. Lehetséges válaszok: *széles körben ismert* = népszerű/sokan tudják, mi az; *Regensburgban székelő (gyűlés)* = regensburgi székhelyű (gyűlés)/Regensburgba összehívott (gyűlés); *édességekkel állt elő (az alkalomra)* = desszertet szolgált fel/desszertet készített/desszerttel rukkolt elő; *sikert aratott* = ízlett/kedvelté vált; *meghódította a világot* = világszerte ismertté/közkedvelté vált.

5 pont

6. A köznapi szövegek valóságvonatkozásainak megfigyelése, szövegtömörítés a lényeg/fő gondolat kiemelésével és átfogalmazásával, a szöveg információinak felhasználása a megadott konkrét helyzetben. Lehetséges válasz: Szívesen ajándékoznék bonbont, szinte

bárkinek, hiszen az édességet majdnem mindenki kedveli, nem lehet vele melléfogni. A bonbonok többnyire díszcsomagolásban vannak, különlegesek és ünnepélyesek, jól illenek az alkalmakhoz. Ha valaki mégsem szereti a bonbonokat, továbbajándékozhatja őket. / Nem szívesen ajándékozok bonbont, mert bár népszerű, nem környezetkímélő ajándék, sokkal több a csomagolása, mint maga az édesség. Érdemesebb egy tábla csokit adni, azzal nem gyűjtjük fel úgy a szemetet, mert a bonbon csomagolását előbb-utóbb kidobjuk, még akkor is, ha a dobozt felhasználhatjuk más apróságok tárolására is. Az bonbonban sok a cukor, a cukor fogyasztása pedig nem egészséges, inkább valami cukormentes, hulladékmentes, környezetkímélő nasit választanék. Érvényes, a szöveg megfelelő információit felhasználó, teljes válasz – 6 pont, érvényes, de a szövegre csak részben alapozó válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont.

6 pont

B.

1. Explicit információk visszakeresése a szövegből. Minden aláhúzott nyelvi elemet helyesen értelmező kifejezés/mondat 1 pontot ér. **Ennek ellenére** = annak ellenére, hogy egy átlagos doboz bonbon alig tartalmaz több grammnyi ehető anyagot, mint egy hagyományos tábla csokoládé (*ehhez képest annak többszörösét termeli hulladékban, különösen, ha egyenként csomagolt termékről van szó.*); **az ízlését** = a megajándékozott (személy) ízlését; **ekkor** = a XVII. században/ Jaluzot (és Praslin) idejében; **őket** = a különleges, falatnyi édességeket/ az első bonbonokat.

4 pont

2. Implicit információk (fókusz szerepű kifejezés) azonosítása a mondatban, az ennek megfelelő válaszlehetőség (fókusztagadást tartalmazó mondat) azonosítása. A helyesen azonosított válasz 4 pontot ér. A helyes válasz: b.

4 pont

3. Mondatszerkezet felismerése, adott szerepű (alanyi, tárgyi, határozói) kifejezések azonosítása, kiválasztása a lehetőségek közül. Minden helyesen azonosított kifejezés 2 pontot ér. Hibás, hiányzó vagy több válasz nem ér pontot. Helyes válaszok: 1) – a.; 2) – d.; 3) – b.

6 pont

4. Implicit információk (ki nem fejtett tartalomra való utalás) azonosítása a mondatban, az ennek megfelelő válaszlehetőség (értelmezés) azonosítása. A helyesen azonosított válasz 4 pontot ér. A helyes válasz: c.

4 pont

5. Implicit információk (időbeliségre való utalások) azonosítása a mondatban, az ezeknek megfelelő válaszlehetőség (lehetséges ok a jelöletlen igealak használatára) azonosítása. Minden helyes társítás 2 pontot ér. Hibás, hiányzó vagy több válasz nem ér pontot. A helyes válaszok: 1) – b., 2) – c., 3) – d.

6 pont

6. Logikai struktúrák (ok-okozati összefüggések) azonosítása a mondatban. Minden helyesen azonosított ok és okozat 1 pontot ér. Lehetséges válaszok:

Mondat	Ok	Okozat
1)	<i>az ára vagy a túlcsomagoltsága (miatt)</i>	<i>(méltán) éri kritika/ kritika éri</i>
2)	<i>(mivel) vonzó külsejű, finom, ráadásul jobb kedvünk is lesz tőle</i>	<i>Az édességre szinte mindenkinek nehezebb esik nemet mondani</i>
3)	<i>A konyhaművész saját urának igyekezett kedvében járni</i>	<i>(ezért) Praslin marsallról a praliné nevet adta találmányának</i>

6 pont

II. TÉTEL

(30 pont)

1. Rövid válasz megfogalmazása a szövegből vett információk alapján, szövegtömörítés. Lehetséges válasz: Ida egy gyönyörű nő volt, a legszebb a családban, igazi mesebeli „hétszepség”. Ennek ellenére soha nem ment férjhez, nem talált magának társat, hanem ott maradt biztos pontnak, támasznak a családban. Mindenki hozzá fordult ügyes-bajos dolgaival, mintha neki nem lennének problémái. Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont.

5 pont

2. Információk, gondolatok értelmezése. Lehetséges válasz: A megtalált ezüstpapír, ezüstgolyó felébresztette az elbeszélő kíváncsiságát. Izgatott lett, amikor rádöbbsent, hogy az ezüstgolyó belsejében egy titok, Ida be nem teljesült kívánsága rejtőzik. Kíváncsiságán nem

tudott úrrá lenni, és mohón nyúlt az ezüstpapír után, hogy megismerje, felfedje Ida féltve őrzött titkát. Ekkor a keresztanyja rádöbbsenti egy jellemhibájára, tudniillik hogy nem tartja tiszteletben mások titkait, hogy nem fedheti fel azokat engedély nélkül. Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszáadásra – 1 pont.

5 pont

3. Explicit információk felismerése és visszakeresése, a szereplők viszonyainak bemutatása a szövegből vett információk alapján. Lehetséges válasz: Ida az elbeszélő keresztanyja. Egy hétköznapi esemény felidézi benne a nő alakját. Már akkor is felfoghatatlan volt számára, hogy a család legszebb női tagja, hogy maradt pár nélkül. A neve: Ida, jelszó lett a családban, és minden problémára ő jelentette a megoldást: majd Ida megoldja. Az elbeszélő is Idának köszönheti élete egyik legmeghatározóbb élményét, tanulságát az ezüstpályó megtalálása kapcsán. A történet olyan mély nyomot hagyott benne, hogy felnőtt korában is hatással volt rá. Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszáadásra – 1 pont.

5 pont

4. Témához való igazodás:

- Az események részletező, kifejtett bemutatása (a történet lehetséges folytatásának felvázolása) – 3 pont, a megadott téma részleges bemutatása – 2 pont, kísérlet a megadott téma bemutatására – 1 pont.
- A szöveg információira való utalás – 2 pont.
- Az elbeszélő szöveg sajátosságainak minél pontosabb követése (események időrendben való bemutatása, egyes szám első személyű elbeszélés, elbeszélői nézőpont, elbeszélés hangneme, ritmusa stb.) – 5 pont; az elbeszélő szöveg sajátosságainak részleges betartása – 3 pont.
- Nyelvi megformáltság, helyesírás: 0–1 hibatípus – 5 pont, 2–3 hibatípus – 3 pont, 4–5 hibatípus – 1 pont, több mint 5 hibatípus – 0 pont.

15 pont

A javítókulcs nem tartalmazza az összes lehetséges helyes választ. A félobjektív és szubjektív itemek esetében bármilyen, a javítókulcstól eltérő érvényes válasz maximális pontot ér. Hiányzó vagy téves válasz: 0 pont.